

318. XI. 113.

# L U S T F Ä R D

till

## Avasaksa.

1862

Nytt Barnspel.

Helsingfors, Frenckell & Sons bokhandel.  
(G. W. Edlund.)

# H u v i - m a t k a

Avasaksaan.

## Uusi Lasten-peli.

Helsingissä, J. Simeliuksen perillisten kirjapainossa, 1862.

Imprimatur: L. Heimbürger.

HELSINGIN  
YLIOPISTON  
KIRJASTO

## Spelreglor.

1. Hvarje medspelande förskaffar sig 25 marker.
2. Hvarje medspelande utbetalar 8 mark till bildande af en gemensam reskassa.
3. I ordning, från den äldsta till den yngsta, kastar enhvar med en tärning samt utmärker med något tecken den nummer, som tärningens ögon utvisa. I det andra och alla derpå följande kast går man ifrån sin plats så många nummer framåt, som kastet bestämmer.
4. De utbetalningar, som de medspelande måste göra under resan, tillfalla reskassan; och hvad de berättigas att erhålla, det tages derifrån.
5. Om så olyckligt skulle hända, att någons marker i förtid blefve slut, har han rättighet att ifrån reskassan uppöbara 5 mark.
6. Den, som först hinner ut, vinner spelet samt får, sedan äfven de öfriga medspelande fullbordat resan, alla de marker, som finns qvar i reskassan.
7. Föröfrigt iakttakes hvad i beskrifningen bestämmes.

## Pelin-ohjeita.

1. Jokainen pelaaja hankii itselleen 25 pelimarkkaa.
2. Jokainen pelaaja maksaa 8 pelimarkkkaa yhteisen matkakassan saamiseksi.
3. Järjestyksessä, vanhimmaa nuorimpaan, viskaa jokainen arpa-navulla ja panee jonkun merkin sille numerolle, jonka navun silmät osottavat. Toisessa heitossa ja sitte kaikissa muissakin menään olopaikalta niin monta numeroa eteenpäin, kuin heitto määrä.
4. Ne maksut, joita pelaajain pitää tekemän matkalla, menevät matkakassaan; ja minkä taas saamaan tulevat, se sieltä otetaan.
5. Jos kohtaisi se kova onni, että jonkun pelimarkat ennen aikojaan loppuisivat, on hänenlä valta saada 5 markkaa matkakassasta.
6. Joka ensin pääsee pelistä pois, se voittaa pelin, ja kun kaikki muutki pelaajat ovat matkansa perillä, niin hän saa kaikki ne markat, jotka ovat jälellä matkakassassa.
7. Muutten noudattakoon mitä seuraavassa selitykssessä säättäään.

## Beskrifning.

- N:o 1. Sveaborg är en af Europas starkaste fästningar. Den har mycket höga och tjocka stenmurar. År 1749 anlades den af grefve A. Ehrensvärd. Här ser du hans graf. — För rodden hit betalar du till reskassan 1 m.
- N:o 2. **Munksnäs** är en ganska vacker egen-  
dom. Den ligger vid den med holmar be-  
strödda Hoplaks viken, ej långt från Hel-  
singfors. — Betala åt skjutskarlen 1 m.
- N:o 3. **Degerö** eges af general-guvernör Rokas-  
sovski. Det liknar en vacker, stilla insjö-  
nejd. Rodden hit kostar dig ingenting.
- N:o 4. **Thurholmen** har en helt annan natur.  
Der finns branta höjder och skogbevuxna  
klippor bredvid de bördiga ängarna. Här  
bör du gifva åt roddaren 1 m.
- N:o 5. Detta hus kallas **stationshus**. Här kö-  
per man biljetter för resor på jernbanan. —  
Din biljett kostar 3 m.
- N:o 6. Hurra! Nu bär det af till Tavastehus. Den  
ångsprutande, första vagnen kallas **loko-  
motiv**. — Ingen afgift kommer här i fråga.

## Selitys.

- N:o 1. Wiapori on lujimpia linnoituksia Europassa.  
Siinä on hyvin korkeita ja paksuja muuria.  
Wuonna 1749 sen perusti kreivi A. Ehren-  
svärd. Hänen hautansa näet täällä. — Sinne  
soudusta maksat 1 markan matkakassaan.
- N:o 2. **Munksnäs** on aivan kaunis kartano. Se  
on monisaarellisen Hopolahden rannalla, ei  
kaukanakaan Helsingistä. — Maksa kyytimie-  
helle 1 m.
- N:o 3. **Degerön** omistaja on kenralikuvernöri Ro-  
kassovski. Se on kauniin, hiljaisen järvi-  
tienoon näköistä. — Soutu sinne ei sinulle  
maksa mitään.
- N:o 4. **Tuurholman** luonto on ihan toista. Siel-  
lä on jyrkkää kukkuloita ja metsikköisiä kal-  
lioita viljavain niittujen rinnalla. Tässä pi-  
tää antamasi soutajalle 1 m.
- N:o 5. Tämän huoneuksen nimi on **rautatienvi-  
kartano**. Tässä ostetaan pilettilä rautatiel-  
lä kulkemiseksi. — Pilettisi maksaa 3 m.
- N:o 6. Huuro! Nytpä sitä lennetään Hämeenlinnaan!  
Tuota ensimäistä, höyryä kuorskuavaa vau-  
nua sanotaan **lokomotiviksi**. — Mak-  
susta ei tässä tule puhetta.

- N:o 7. För två koppar kaffe betalar du 1 m. Station heter Hyvinge.
- N:o 8. Denna ås heter **Hattelma**. — För den vackra utsigten af Tavastehus betalar du ingenting.
- N:o 9. Detta slott, som ligger invid Tavastehus och heter **Kronoborg**, är mycket gammalt. Det har stått mer än 600 år. En mäktig herre, Birger Jarl, anlade det. — Här uppår du ifrån reskassan 3 m., men står öfver 2 kast.
- N:o 10. I hyra för vagnen måste du betala 3 m. Hvarföre åkte du ej på skjutskärra?
- N:o 11. Bosfinken tar ingen betalning för sin sång i **Pälkkäne skog**.
- N:o 12. Här ser du **Kangasala kyrka**. Ej långt derifrån, på Liuksiala kungsgård, bodde i forna tider drottning Karin Månsdotter. — Gif åt vägvisaren 1 m.
- N:o 13. Nu äro vi i **Tammerfors**. Ingen annan stad i Finland har så många fabriker. Detta stora sexvåningshus är ett bomullsspinneri. Der arbeta mer än 1000 menniskor dag och natt. — Här får du taga ur reskassan 2 m.

- N:o 7. Kahdesta kahvi-kupista maksat 1 markan. Asemapaikan nimi on Hyvinkää.
- N:o 8. Tämän vuoriharjun nimenä on **Hattelma**-**la**. — Kun tästä katsellet Hämeenlinnan ihanaa seutua, eipä se mitään maksa.
- N:o 9. Tämä linna, joka on Hämeenlinnan vieressä ja nimeltään **Kronborgin linna**, on hyvin vanha. On siinä seisonut seitsemättä sataa vuotta. Sen rakensi mahtava herra, nim. Birger Jarl. — Tässä saat matkakassasta 3 m., mutta seisahdat 2:den heiton ajaksi.
- N:o 10. Waanujen vuoroa pitää maksamasi 3 m. Miks'et ajanut hollirattailla?
- N:o 11. Peiponen ei ota maksua laulustansa **Pälkkäneen metsissä**.
- N:o 12. Tässä näet **Kangasalan kirkon**. Wähän matkaa tästä, Liuksialan kuningaskartanossa, asui muinoin kuningatar Kaarina Maunutar. — Anna tie-oppaalle 1 m.
- N:o 13. Nyt olemme **Tampereella**. Ei missään Suomen kaupungissa ole niin monia vaprikeja. Tuo iso kuudenkertainen huone on puumuli-tehdas. Siinä työskentelee enempi kuin 1,000 henkeä öin päivin. — Tässä saat ottaa matkakassasta 2 m.

- N:o 14. **Huutijärvi** gästgifveri är snyggt, trefligt och välförsett. Här får du tillochmed köpa en "tålamodspåse", som du nog behöfver på resan. — Den kostar 1 m.
- N:o 15. Här äro de svåra backarna på "**Paha Virsta**". Hästarna skjuta tillbaka. — Vänd om till n:o 1.
- N:o 16. Här i **Alavo** stod ett slag den 17 aug. 1808. Adlercreutz, som kallas den tapprade bland de tappra, besegrade den ryska generalen Rajefski. — Betala åt gästgivaren 1 m.
- N:o 17. Även här i **Lappo** utkämpades d. 14 juli 1808 en blodig drabbning. Din lärare skall berätta mera om denna strid. — Prosten, som är gammal vän till Pappa, herbergerar dig kostnadsfritt.
- N:o 18. Här brinner en skog, som tillhör en bonde i **Kauhava**. Många tusende famnar ved gå nu förlorade för honom och för landet. — Skänk 2 m. åt gossen, som brände sina pjexor.
- N:o 19. Nu äro vi på **Nykarleby** bro. Här var en strid midsommardagen 1808. Ej långt häriifrån stred Döbeln vid Juthas. Norr om elven vexa sagor på träden. — Skjutsen kostar 1 m.

- N:o 14. **Huutijärven** kestikivari on siisti ja hauska ja siellä saa kaikenlaista. Saatpa ostaa "pussillisen malttamustakin", jota kyllä matkalla tarvitset. Sen hinta on 1 m.
- N:o 15. Tässä ovat ne kovat "**Pahan Wirstan**" mäet. Tässäpä hevoset perätytyvät. — Käännä takasin 1:seen numeroon.
- N:o 16. Tässä **Alavuudella** oli tappelu elokuun 17 p:nä 1808. Adlercreutz, jota sanotaan "urhollisinten urholliseksi", voitti venäjän kenralin Rajewskin. — Maksa kestikivarille 1 m.
- N:o 17. Myös tässäki **Lapualla** tapahtui 14 p. heinäk. 1808 verinen tappelu. Opettaja si nulle siitä tappelusta enemmän kertoo. — Provasti, joka on isäsi vanha ystävä, majoittaa sinun ilman maksutta.
- N:o 18. Tässä palaa erään talonpojan metsä **Kauhavalla**. Monta tuhatta halkosyltä menee hukkaan häneltä ja koko maalta. — Lahjoita 2 m. pojalle, jolta pieksut paloi.
- N:o 19. Nyt olemme **Uuden Kaarleppyn** (Lapuan-Joensuun) sillalla. Tässä oli tappelu Juhannusena v. 1808. Vähän matkan päässä tästä soti Döbeln Juuttaassa. Pohjoispuella jokea puut satuja kasvavat. — Kyyti maksaa 1 m.

- N:o 20. Här ser du **Runebergs stuga**. Vid stranden sköt han änder och fiskade gäddor.  
— I Jakobstad uppär du 6 m. ifrån reskassan.
- N:o 21. Detta ångfartyg heter Österbotten och far längs Finlands kuster. — Gif åt styrman 2 m. i passengerare-afgift, så slipper du ända till Torneå, n:o 28.
- N:o 22. Här är **Gamlakarleby** uråldriga sockenkyrka. Nedanföre, på ängen Tararant, var en strid under klubbekriget. I staden träffar du bror Werner; han ger dig 3 m. Helsa honom.
- N:o 23. **Brahestad** är ej någon stor stad, men har många stora och vackra fartyg. Här ser du några, som varit ända till Ostindien och China. Det är resor som heta duga. Stå öfver ett kast och vänta på skjutshäst.
- N:o 24. Nu stå vi på **Revolaks** slagfält. Här föreföll en blodig drabbning d. 27 april 1808. — Återvänd till Nykarleby, n:o 19, och tag reda på din kappsäck, som du glömde der.
- N:o 25. Se så, nu äro vi i **Uleåborg**. Många tusende tunnor tjära föras häriifrån till England. Här stod fordorn ett slott, som sprang i luften år 1793. — Du bor hos en god vän; det kostar dig ingenting.

- N:o 20. Tässä näet **Runebergin tuvan**. Rannalla hän suorsia ampui ja haukia pyysi. — Pietarsaarella saat 6 m. kassasta.
- N:o 21. Tämä höyrylaiva on nimeltä "Pohjanmaa" ja kulkee pitkin Suomen rantoja. — Anna laivurille 2 m. kulkumaksuksi, niin pääset aina Tornioon saakka, n:roon 28.
- N:o 22. Tässä on **Kokkolan** ikivanha pitäjään-kirkko. Siitä alespäin, Tararannan niitulla, oli tappelu nuijasodan aikoina. Kaupungissa tapaat Wernerit veikon; hän antaa sinulle 3 m. Sano hänelle terveisiiä.
- N:o 23. **Raahen** kaupunki ei ole suuri, mutta siellä on paljo isoja ja somia laivoja. Näetpä muutamia, jotka ovat käyneet Itä-Intiassa ja Kiinassa saakka. Nepä matkoja ne. Seisahda yhdeksi heitoksi ja odota kyytihevosta.
- N:o 24. Nyt seisomme **Revolahden** tappelukentällä. Tässä oteltiin verisesti huhtikuun 27 p:nä 1808. — Palaja Lapuan-Joensuhun, n:roon 19, ja hae matkalaukkusi, jonkas sinne unohdit.
- N:o 25. No nyt olemme **Oulussa**. Monta tuhatta tynnyriä tervaa täältä viedään Englantiin. Täällä seisoii muinoin linna, joka räjähti ilmaan 1793. — Sinä kun asut hyvän ystävän luona, niin siihen ei maksua tarvita.

N:o 26. Här ser du en liten **Lapp** med sin ren.  
Så här åker han om vintern i sin pulkka.  
Då sjunger han:

"Spring, min snälla ren,  
Öfver berg och fält!  
Vid min flickas tält  
Får du krafsa sen,  
Ymnig mossä der  
Under driftvan är."

Lappen är fattig, gif honom 2 m.

N:o 27. Detta fiskegiller kallas **Laxpata**. En bonde fick i fjol 1000 laxar i en sådan. Dem saltade och rökte han samt förde dem sedan under vintern till Helsingfors och Petersburg. — Här får du äta lax för ingenting och får dessutom 1 m. ifrån reskassan.

N:o 28. Nu är du i Finlands nordligaste stad, **Tornéå**. På en liten stund kan du fara härifrån till Haaparanta i konungariket Sverige. — Mamma skall blifva förundrad att få bref ifrån Sverige, men det kostar 2 m.

N:o 29. Detta rekommenderade bref innehåller 10 m., hvilka du får upphära ifrån reskassan.

N:o 30. Du säljer fiskarna för 1 m.

N:o 31. Har du förr sett en **"kokko?"** Tusende, sinom tusende sådana lusteldar upptändas midsommarafonden i Finlands bygder. Men

N:o 26. Tässä näet pienen **Lappalaisen** poroinensa. Näin hän talvella ajaa ahkiossaan, laulellen:

"Vuoret laaksomaat  
Juokse, peurasein!  
Luona tytösein  
Kapsutella saat:  
Sammal loputon.  
Alla hangen on."

Lappalainen on köyhä, anna hänelle 2 m.

N:o 27. Tätä kalanpyydystä sanotaan **lohipadoki**. Muuan talonpoika sai mennä vuonna semmoisesta 1000 lohta. Nämät sitte suolasi ja savusti ja vei talvella Helsinkiin ja Pietariin. — Tällä saat lohta syödä ilmaiseksi ja saat vielä päällisiksi 1 m. matkakassasta.

N:o 28. Nyt olet Suomen poljoisimmassa kaupungeissa, **Torniossa**. Vähässä ajassa voit täältä ajaa Haaparantaan Ruotsin kuningasvallassa. — Äitisipä ihmetellee saadessaan kirjeen Ruotsista, mutta se maksaa 2 m.

N:o 29. Tuossa rahakirjeessä on 10 markkaa, jotka sinulle matkakassasta maksetaan.

N:o 30. Kalat sinä myyt 1:teen markkaan.

N:o 31. Oletko ennen **"kokko-tulia"** nähnyt? Tuhansittain tuhansin senlaisia huvitulvia poltetaan Juhannus-iltana Suomen suurilla sa-

hvarföre man upptänder dem, det kan du bedja Magistern säga. — Detta näje har du kostnadsfritt, men skynda dig att stiga upp på Avasaksa.

N:o 32. Hurra, tre gånger hurra för **Avasaksa** och Nordens midsommarnattssl! — Nu sitta Engelsmän, Fransmän, Tyskar, Ryssar och se på en sol, som natten lång visar oss sitt gyllene klot. — En rik Engelsman köper ditt metspö för 2 m.

N:o 33. Här ser du en båt, fyld med tjärtunnor. Det fordras mod i barmen, styrka i armen samt långvarig vana, för att kunna styra båten utför en sådan fors. — Skjutskarlen begär 1 m.

N:o 34. I denna gamla skog har ännu aldrig yxan dånat. Furorna susa i Kung Autios park. Ugglan skrattar och ropar: maksa pois, maksa pois 2 m.

N:o 35. Slottet hette fördom **Kajaneborg**. Nu är det en ruin. Det sprängdes i luften under stora ofreden, år 1717. Helt nära ligger den lilla staden Kajana och Ämmä fors, som aldrig fryser. — Tag in hos garvaren Nahkelin. Den beskedliga gubben stoppar 3 m. i din resväcka.

loilla. Mutta miksi niitä poltellaan, sen saat pyytää Maisterin sanomaan. Tämän huivitukseen saat maksutta, mutta riennä nousemaan Avasaksalle.

N:o 32. Hurraa, kolmesti hurraa **Avasaksalle** ja Pohjolan Juhannus-auringolle! — Nyt tuolla istuu Englantilaisia, Ranskalaisia, Saksalaisia ja Wenäläisiä ihantelemassa aurinkoa, joka kaiken yön täällä näyttää meille kultaista kuupuansa. — Rikas englantilainen ostaa onkipuasi 2:lla markalla.

N:o 33. Tässä näet veneen täynnä tervatyynyriä. Tarvitaanpa sitä rohkeutta rintaan, käsvarteen voimaa ja paljo tottumusta, jotta veneellä voi laskea senlaista koskea. — Kyttimies anoo 1 m.

N:o 34. Tuossa vanhassa metsässä ei vielä milloinkaan kirves kimahdellut. Hongat humisevat Autio kuninkaan puistossa. Huhkain huuataa: maksa pois, maksa pois 2 m.

N:o 35. Linnan nimi oli muoinoin **Kajaanin-linna**. Nyt se on rauniona. Se rájähytettiin ilmaan "Ison vihan" aikana v. 1717. Ihan vieressä on Kajaanin pieni kaupunki ja Ämmäkoski, joka ei koskaan jäady. — Käy majaa nahkuri Nahkelinin luoksi. Se kunnon hyvä ukko pistää matkasalkkuusi 3 m.

- N:o 36. Här ser du en **tjärdal**, der man som båst bränner tjära. Huru det går till, derom kan du läsa i Naturens Bok, pag. 96. — För tjärtunnan får man väl betaldt i England. — Tag 1 m. ifrån reskassan.
- N:o 37. I pörten bodde fördom alla Finnar. Nu bygga vi redan bevämare boningar. I det inre landet finns ännu pörten på många ställen. — Värden vill endast hafva 1 m., men du kan gifva honom 2.
- N:o 38. Arma **Zigenare!** Hvar är edert fädernesland? Främlingar äro ni öfverallt och ingen helsar er välkommen. — Se här, gamla gumma, 1 m. Tåga nu med Zigenarne till Jääskis, n:o 48.
- N:o 39. Här är en **sved**. Finnarne brukade icke plöja sin åker, utan bränna skog och så i askan. Somliga göra det ännu i dag. — Karlarne, som burit din kappsäck, få 1 m.
- N:o 40. Hvad tycker du om utsigten ifrån Pujo backe? Nedanföre i den vackra dälden synes **Kuopio** stad. — Från postkontoret får du ett rekommenderadt bref med 10 m., mendina nya stöflor kostar 5 m. Huru mycket återstår?

- N:o 36. Tässä näet **tervahaudan**, jossa par'aikaa tervaa poltetaan. Miten sitä tehdään, siitä saat lukea "Luonnon-kirjassa" siv. 103. Ter vasta maksetaan hyvin Englannissa. — Ota 1 m. matkakassasta.
- N:o 37. Pirtissä asuivat muinoin kaikki Suomalaiset. Nyt rakennamme jo mukavampia asunnoita. Sydänmaissa vielä on pirttiä monessa kohden. Isäntä vaatii ainoastanaa 1 m., mutta saatathan antaa 2.
- N:o 38. Poloiset **Mustalaiset!** Missä on isämaanne? Muunkalaisia olette joka paikassa eikä kukaan sano teille tervetultua! — Tässä on, akkaseni, 1 m. Lähde nyt Mustalaisten kanssa Jääskisen pitääjäsen, n:roon 48.
- N:o 39. Tässä on **kaski**. Suomalaisten ei ollut tapa kyntää peltoansa, vaan polttivat metsää ja kylvivät tuhkaan. — Jotkut vielä nytki niin tekevät. — Miehet, jotka kantoivat matkalaukkusi, saavat 1 m.
- N:o 40. Mitäs pidät näkö-alasta Pujon vuorelta? Sen juurella kauniissa laaksossa näkyy **Kuopion** kaupunki. — Postikonttorista saat rä hakirjeen, jossa on 10 markkaa, mutta uudet saappaasi maksavat 5 m. Kuinka paljo on jälellä?

- N:o 41. Se här en af **1808 års tappra krigare.** Han förlorade sitt ena ben i slaget vid Wirta bro. — Köp åt gubben en kardus, den kostar 1 m.
- N:o 42. Nu äro vi i det vackra **Warkaus.** Stället är utsedt till en köping. Här är en stor såg och många foreller i strömmen. — Måltiden kostar 2 m.
- N:o 43. Här är **Nyslott**, Finlands vackraste fäste. Tätt invid ligger staden Nyslott. — I Tornéa firas din kusins bröllop. Res nu tillbaka till n:o 28.
- N:o 44. Kör sakta på den vigtberömda **Pungaharju** åsen. Den bildar en fem verst lång naturlig bro emellan tvenne stora insjöar. Hela det sköna Finland eger icke en vackrare nejd. — Betala åt färkarlen 1 m.
- N:o 45. Sitt en stund hos denna gamla **runosmed** och lyssna till tonerna ifrån hans kantele. Hör, han sjunger om Wäinämöinen, Ilmarinen och Joukahainen. — Sången kostar ingenting, men gif 2 m. till nya strängar på hans kantele.
- N:o 46. Detta är **Imatra** vattenfall, "Finlands pryndad." Här hör ingen den andra tala vid stranden, ty så starkt är dånet. Här kan ingen båt fara, utan att förgås. Många re-

- N:o 41. Kah tässä yksi **1808 vuoden urholisia soturia.** Hän kadotti toisen jalankansa Wirran sillan tappelussa. — Osta ukolle kartuusi, se maksaa 1 m.
- N:o 42. Nyt olemme **Warkauden** kauniissa paikassa. Tämä on määritty kauppalaaksi. Taällä on iso saha ja paljolta rautuja virassa. Ateria maksaa 2 m.
- N:o 43. Tässä on **Savonlinna**, Suomen kaunein linnoitus. Ihان vieressä on Savonlinnan kaupunki. — Torniossa pidetään serkkusi häitä. Lähde nyt takaisin 28:een n:roon.
- N:o 44. Aja hiljaa maailman mainiolla **Punkaharjulla.** Se on viiden virstan pituisena luonnollisena siltana kahden ison järven väillä. Ei koko sulossa Suomessa ole ihanpää tienoota. — Maksa lautturille 1 m.
- N:o 45. Istuppas hetkinen tuon vankan **runoniekam** luona ja kuuntele hänen kanteleensa säveliä. Kuule, hän laulaa helistää Wäinämöisestä, Ilmarisesta ja Joukahaisesta. — Laulusta ei tarvitse maksaa, mutta anna 2 m. uusiksi kieliksi kantelohonsa.
- N:o 46. Tuo on **Imatran** koski, "Suomemme kauhistus." Tässä ei toinen kuule toisen puhetta rannalla, niin kova on kohina. Tätä koskeva ei mikään vene voi laskea ilman tur-

sande ifrån Finland och fremmande länder komma hit årligen, för att bese det stora fallet. — Här träffar du studeranden Matkanen. Han ger dig 4 m., som mamma skickat med honom.

N:o 47. Ett barn, som du, hade kunnat äta filbunke i en bondgård. — Betala för **plättarna** 6 m. åt värdshusvärdén.

N:o 48. Se här tvenne **qvinnor ifrån Jää-skis** i deras gamla högtidsdrägt. — Smultronen kostar 1 m.

N:o 49. Farbror Mårten bevisar er den godheten att få rida med hans ypperliga hästar. Dessutom ger han dig 3 m. — Hej, hå — framåt, framåt!

N:o 50. Betrakta **Lauritsala sluss**. Den är den första, när du far längs Saima kanal till Wiborg. — Här tager du ifrån reskassan 2 m., men betalar 1 m. i slussafgift.

N:o 51. Färden på kanalen med denna lodja kostar dig 1 m. Läs om kanalen i Naturens Bok pag. 134.

N:o 52. Här i det gamla **Wiborgs slott** försvarade fordom tappra riddare sitt fädernesland. Och har du ej hört talas om "Wiborgska smällen", så känner du visst Wiborgska kring-

miotta. Monta matkustajaa Suomesta ja vieraista maista käy täällä joka vuosi katso-massa kosken suuruutta. — Täällä tapaat yliopistolaisen Matkasen. Hän sinulle antaa 4 m., jotka mammasi hänen mukaansa pani.

N:o 47. Lapsi, niinkuin sinä olet, olisi saanut syödä viiliptyy়া jossaki talonpojan talossa. — Maksa nyt **pannu-kakuista** 6 m. ravintolan isännälle.

N:o 48. Katso tässä on kaksi "**Jääskien valmoa**" vanhassa juhlapuvussaan. — Mansikat maksavat 1 m.

N:o 49. Martti setä suo teidän ratsastaa oivallisilla hevosillansa. Päälliseksi hän sulle antaa 3 m. — No hei ja hoh — eteenpäin vaan!

N:o 50. Silmäile **Lauritsalan sulkua**. Tämä on ensimäinen sulku matkustaessasi Saimaan kanavaa Wiipuriin. — Tässä otat matkakasta 2 m., vaan maksat 1 m. sulkurahaa.

N:o 51. Kanavamatka tällä soimalla maksaa sinulle 1 m. — Lue kanavasta eli kaivannosta Luonnon-kirjassa siv. 139.

N:o 52. Täällä vanhassa **Wiipurin linnassa** muinoin rohkeat ritarit puolustivat isänmaataansa. Ja ellet ole kuullut puhuttavan "Wiipurin pamauksesta", niin vallan tietyistä tun-

lorna. — I Wiborg uppbär du ifrån reskasan 3 m.

N:o 53. Detta utmärkt vackra ställe heter **Monrepos**. Ifrån Wiborg spatserar du dit på en liten stund. — Gif åt portvaktaren 1 m.

N:o 54. Tillbaka, tillbaka till Wiborg, n:o 52. Intet fartyg kan hålla sjön i sådan storm.

N:o 55. Här i **Borgå** bodde din farfar och farmor. Gå att betrakta deras lilla byggning. Der bor ännu Tant Barbara. Du är hennes sockergrypn, derföre håller hon dig 2 dygn hos sig. — Stå öfver 2 kast.

N:o 56. Hvad det är roligt att åter komma hem till **Helsingfors**. Men så ha vi också haft roligt på resan, fast det kostat slantar.

net Wiipurin nisu-rinkilät. — Wiipurissa saat kassastanne 2 m.

N:o 53. Tämän kumman kauniin paikan nimi on "**Wanhala Wiipuri**" (Monrepos). Wiipurin kaupungista sinne kävelet vähässä aikaa. — Anna porttivartialle 1 m.

N:o 54. Takasin, takasin Wiipuriin, n:roon 52! Mikään laiva ei tuonlaisessa myrskyssä voi purjehtia.

N:o 55. Täällä **Porvoossa** asui vaarisi ja muorisi. Käy katsomaan heidän pienä asuntoansa. Siellä vielä Barbara täti asuu. Sinä kun olet hänen sydänkäypsensä, hänpä sinut pitää luonansa kaksi vuorokautta. — Seisahda 2:ksi heitoksi.

N:o 56. Iloistapa taas on päästää kotia **Helsinkiin**. Mutta ompahan meillä ollutki hupaista matkalla, josko onki markkoja maksanut.

318-XI-113.

1

EX-EME